

si dovoluje Vás pozvat na seminář

Právní význam názoru nebo stanoviska nezletilého dítěte

**Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí
Akreditace Ministerstva vnitra České republiky**

Datum a místo konání: 11. září 2020, 9:00 – 15:00

školicí prostory Kolumbus PM, s. r. o.
NBC Office, 28. října 61, 702 00 Ostrava
- zastávka MHD Karolina

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

asistent soudce Ústavního soudu a lektor na Právnické fakultě Masarykovy univerzity se čtrnáctiletou praxí v oblasti vzdělávání úředníků, autor řady odborných českých a zahraničních publikací, autor učebnice rodinného práva a komentářů k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, exekučnímu řádu a zákonu o zvláštních řízeních soudních, člen Světové organizace pro rodinné právo

Činnost orgánů sociálně-právní ochrany dětí je ze své podstaty (s připuštěním výjimek) zaměřena na rozhodování o postupech, které by měly vycházet ze **skutečného stavu výchovného prostředí**. Je proto nezbytné, aby byly zjištěny **všechny okolnosti, na jejichž základě lze správně a spravedlivě rozhodnout** o krocích, které by měly zajistit naplnění nejlepšího zájmu dítěte a jeho blaha. Nedílnou součástí správní činnosti je dokazování, které lze definovat jako proces, v jehož rámci je prokazována správnost či pravdivost sporných tvrzení či skutečností. Výslech účastníka jako důkazní prostředek přichází v úvahu i u dítěte. Vedle bezprostřední vazby na dokazování lze ve vyslechnutí dítěte spatřovat i další významný rozměr, a to **zjištění názoru nebo stanoviska jako přednostní identifikační složku nejlepšího zájmu dítěte**, kdy i české právní předpisy uvádějí, že **názoru dítěte se věnuje patřičná pozornost**. Nabízený program se proto soustředí jak na otázku **samotného procesu zjišťování názoru nebo stanoviska dítěte**, tak na jejich **vlastní zakomponování do rozhodnutí nebo volby patřičných kroků**. Zdůrazněny budou zejména situace, kdy **orgán sociálně-právní ochrany dětí nebo civilní soud nejsou povinny k názoru dítěte přihlídnout**, s detailním rozborem všech čtyř dovolených důvodů takového postupu. Upozorněno bude i na novinky vyplývající z rozhodovací praxe Ústavního soudu, který v květnu 2018 tento výčet doplnil o novou možnost. **Rozlišeno bude také právo vyjádřit názor a povinnost jej zjistit.**

Závěr bude věnován konzultacím. Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat (max. 3 pracovní dny před konáním kurzu) na kontaktní e-mail **david@kolumbuspm.cz** .

Obsah kurzu:

- **Princip nejlepšího zájmu dítěte v legislativě**
 - Úvod do problematiky
 - Zakotvení principu v Úmluvě o právech dítěte a jeho projevy v občanském zákoníku, zákonu o sociálně-právní ochraně dětí a dalších právních předpisech
 - Participační práva dítěte jako složka principu 3P zakotveného v Úmluvě
 - Názor dítěte jako přední a nikoliv nejvyšší hledisko
 - Judikatura k charakteru nejlepšího zájmu, zejména názoru dítěte

- **Názor a stanovisko dítěte v právní úpravě**
 - Zakotvení participačních práv
 - Úmluva o právech dítěte
 - občanský zákoník
 - zákon o sociálně-právní ochraně dětí
 - procesní předpisy
 - Domněnka, že dítě je schopno přijímat informace a formulovat názory od 12 let
 - vyvratitelný charakter domněnky
 - posouzení rozumové a volní vyspělosti dítěte
 - věk jako zakázané kritérium, zdůraznění podpůrného charakteru věku dítěte
 - Terminologie
 - přání dítěte - projevy v právním řádu
 - stanovisko dítěte - projevy v právním řádu
 - názor dítěte - projevy v právním řádu
 - obsahové rozdíly v uvedených termínech

- **Zjišťování názoru nebo stanoviska dítěte**

- Zjišťování názoru nebo stanoviska civilním soudem nebo OSPOD
- Oprávnění civilního soudu požádat OSPOD o zjištění názoru nebo stanoviska dítěte
 - možnosti OSPOD odmítnout soudu spolupráci
- Rozlišení mezi zjištěním názoru nebo stanoviska a dovozením názoru nebo stanoviska
 - postup v případech, kdy dítě není schopno názor nebo stanovisko projevit
- Metody zjišťování názoru nebo stanoviska
 - nestrannost orgánu a vyslychající osoby
 - neutrální podmínky - výslech dítěte o samotě, nemožnost slíbení dítěti, že se rodiče o jeho výpovědi nedozvědí
 - možnost vyslechnutí dítěte bez předchozího upozornění, zejména o přestávce ve škole
 - zákaz sugestivních otázek
 - zákaz kapciózních otázek
 - právo zástupce dítěte být přítomen výslechu
 - protokolace výpovědi
 - řádné poučení dítěte o jeho právech a povinnostech
- Judikatura ke zjišťování názoru nebo stanoviska

- **Hodnocení názoru nebo stanoviska**

- Volné hodnocení podkladů
- Hodnocení rozhodujícím subjektem
- Odůvodnění hodnocení
- Názor dítěte jako přední hledisko
- Kdy zájem dítěte ustupuje zájmu jiné osoby?
- Kdy názor nebo stanovisko dítěte ustupuje jiné složce nejlepšího zájmu?
- Test proporcionality
- Kdy se k názoru nebo stanovisku dítěte nepřihlíží?
 - dítě není vyspělé
 - názor nebo stanovisko nejsou vážné nebo svobodné - dítě je ovlivněno
 - dítě si názorem škodí - názor dítěte je v rozporu s právem na zdraví (dítě kouří, pije, užívá omamné látky) nebo na vzdělání (dítě odmítá chodit do školy)
 - dítě nechrání své zájmy, ale zájmy jiných osob - dítě souhlasí s řešením jen proto, aby vyhovělo rodičům apod.